

bb 76. nagy sikerrel mutatkozott be a leningrádi állami miniatűr-színház együttese

t s/tm/m/li

1961. december 6.

Szerdán este a Bartók tereben mutatkozott be a leningrádi állami miniatűr színház együttese. a bemutató közönsége nagy tetszéssel fogadta az együttes vidám műsorát, különösen nagy sikert arattak Arkagyij Rajkinnak, az orosz népművészek, az együttes művészeti vezetőjének számai.

/mti/

- v é g e -

- 44 -

21.16

2/40
Ra

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI belső hírek

1961. december 7.

bb 1. megjelent a magyar tudomány novemberi száma

1 ms/tr/m/fm

1961. december 7.

az akadémia központi folyóiratának, a magyar tudománynak novemberi számában hevesi Gyula akadémikus a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusának jelentőségét méltatja, ortutay Gyula akadémikus Bartók Béla néprajzi munkásságáról is, szántó György a német imperializmus gazdasági és politikai módszereit mutatja be, muszka Ödön az automatizálás lehetőségeit fejtegeti a gépjárműforgalom biztonságának növelésében, adler Péter egyetemi tanár a széjsébeszet problémáiról ír összefoglaló tanulmányt, zólyomi Balint akadémiai levelező tag a növénytan nagy halottjának, Jávorka Sándor akadémikusnak életművét méltatja, a szemlérvot gazdag anyagából kiemelkedik a Liszt-Bartók konferencia, a dunakutatói konferencia, a Balatonvilágosi matematikus kollokvium és a Középeurópai fennakutatói szimpózium ismeretese, a történelmi adattár sarlócska Ernő tollából érdekes dokumantumokat közöl Bolyai János nézességéről, a füzetet gazdag könyvszemle egészíti ki.

/mti/

---

bb 3. megjelent az értelmező szótár 5. kötete

1 ms/tr/m/fm

1961. december 7.

az akadémiai kiadó gondozásában megjelent a magyar nyelv értelmező szótárának m-s betűs 5. kötete, az 1.315 oldalas kötet lízozernél több önálló szó-cikket, összesen majdnem 35.000 szótári adatot tartalmaz.

/mti/

- 1 -

bb 2. pénteken móránalmon sorsolják a lottót

i kf/kf/m/li

1961. december 7.

a hónap következő lottó sorsolásait már vidéken rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság. a legközelebbi húzást, a 49. játékhet nyerőszámainak a sorsolását, december 8-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel móránalmon tartják.
/mti/

---

bb 4. egész télen át 71.000 fővárosi gyermeket lát el természetes vitaminokkal a gyermekélelmezési vállalat - 14 fővároskörnyéki termelősövetkezet szállítja a vitamindus primőröket

i n. j./j/m/ká

1961. december 7.

gyermekgyógyászaink előterjesztése alapján a téli időszakban is naponként háromszor juttatnak természetes vitaminokat a tanácsi óvodákban, iskolai napközi otthonokban és kollégiumokban étkező gyermekek számára. a gyermekélelmezési vállalat 14 fővároskörnyéki kertészeti termelősövetkezettel kötötte meg a szerződést friss zöldségfélék szállítására, így többek között a külső kerületek részére pesterzsébeten az ottani dimitrov tsz, kispest és pestlőrinc részére a halmipusztai dózsa tsz fogja szállítani az ujdonságokat, amelyeknek elosztása karácsony hetében indul meg. ilymódon a gyermekélelmezési vállalat 71.000 gyermeket és serdülő fiatalot lát el egész télen át természetes vitaminokkal.
/mti/

---

bb 5. új gyártmányt adtak az iparnak a kutatók - megkezdődött a beton fűtőtestek sorozatgyártása - jövőre megháromszorozzák a majolitmázás betonradiátorok termelését

i sb/tr/m/vg

1961. december 7.

a lakásépítkezések befejezésének határidejét gyakran hátráltatja, hogy a fűtőtesteket késedelmesen szállítják. a késedelemben szerepet játszik az is, hogy gondot okoz a radiátorok készítése is, mert sok vas kell hozzá, s vasércel pedig takarékoskodni kell az országnak.
/folyt.köv./

-2-

bb 5. /új gyártmányt adtak ... 1. folyt./ m

ezért az építéstudományi intézet kutatói újfajta fűtőtestet készítenek ki. az új fűtőtestet hátonból állították elő és csak a melegvizet vezető csőkélyt készítették vasból.

a kutatók több évi próba- és ellenőrző mérés után most már átadják a végleges rajzokat és technológiai előírásokat az iparnak, így a szentendrői cementipari vállalat megkezdte a fű-

tőtest sorozatgyártását. a „betonkályha”, csupán fele annyiba kerül, mint az öntöttvas fűtőtest, és sokkal szebb is, mert a majolitot színes majolit-mázattal vonják be. a betonradiátor a szokásosnál melegebb és nagyobb nyomású víz- vagy gőzfűtésre is alkalmas. a vállalat dolgozói a miskolci lakásépítőknek küldik a betonfűtőtest első sorozatát. az idén kétezer négyzetméter fűtőfelületű betonradiátort készítenek, s jövőre már megháromszorozzák az új gyártmány termelését.
/mti/

---

bb 6. nyolcvanhárom beszámoló - 791 felszólítás - hogyan dolgoznak az építőipari vállalatok? - mintegy félszáz közérdekű javaslat, bejelentés - megtartották a tanácstagi beszámolókat az 1. kerületben

i v/mé/m/sr

1961. december 7.

megtartották az 1. kerületben az őszi tanácstagi beszámolókat. az értekezleteken - ahol 83 tanácstaggal mintegy ötezer 1. kerületi lakos találkozott - összesen 791-en szólaltak fel, s 439 közérdekű javaslatot tettek.

a tanácstagi beszámolók egyik érdekes tapasztalata: jelentős mértékben megnőtt a lakosság érdeklődése a kül- és belpolitikai kérdések iránt.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 6. /nyolcvanhárom ... 1. folyt./ m-

a megbeszéléseken a legtöbb bírálatot az építőipari vállalatok kapták. a lakók elmondották, hogy sok hanyagságot, lazaságot tapasztalnak. hangsúlyozták: az építőipari vállalatoknál minőségileg a munka kifogásolható, sok helyen jelentkezik anyagpazarlás. az elhuzódó munkálatok nemcsak a lakosság közhangulatát rontják, hanem károkat okoznak a népgazdaságnak.

a beszámolókon többen foglalkoztak városrendezési és közlekedési kérdésekkel. az 1. kerület lakóinak javaslatai, panaszai sok esetben bizonyos mértékűek, a fővárosi autóbusz üzem legutóbbi rendeltével. sokan kérték, hogy süríteni kell egyes járatokat. elmondották, hogy az 1-es autóbusz útvonalának megváltoztatásával az Attila-körút alagút és Döbrentei utca közötti szakasza busz nélkül maradt. kérték a 2-es járatának sűrítését is.

nagy meglepetéssel beszéltek a beszámolókon a naphegyi sportpálya felépítéséről. helyeselték, hogy a kerület sportiskolát épít, ahol majd fiatalok szórakozhatnak, sportolhatnak
/mti/

---

bb 7. építkezés lyukkártyás programozással - szocialista szerződést kötött az építéstechnikai és építésgazdasági iroda és a 41-es építőipari vállalat

1 sb/tr/m/vg

1961. december 7.

a legfejlettebb vállalatok könyvelési osztályain már átérnek az adminisztráció gépesítésére, s lyukkártyás gépekkel rövidebb idő alatt több számítást végeznek el, mint hagyományos módon. a gépípar is készít olyan szerzőgépeket, amelyek a lyukkártyás vezérléssel önműködően munkálják meg az alkatrészeket.

/folyt.köv./
19.26

-4-

bb 7. /építkezés ... 1. folyt./ n

most azonban merőben új körület megvalósítására kötött szocialista szerződést az építéstechnikai és építésgazdasági iroda és a 41-es építőipari vállalat. elhatározták, hogy az építőipar termelésének megszervezésében, a lakókerület egyszerűsítésében is kipróbálják a lyukkártya-rendszerű gépeket.

a szocialista szerződés alapján meggyorsítják az építkezések hosszadalmas műszaki előkészítését. a műszaki tervben előírt kötségvételt a lyukkártyás gépek segítségével dolgozzák fel. pontosan megállapítják, hogy a különböző munkákhoz mennyi anyag, ember és gép szükséges, s meddig tart a feladat elvégzése. ennek felbonthatóvá állítják össze végül a munkák havi és negyedévi ütemtervét, tehát az építkezés programját. a kísérlet első próbája már befejeződött. az új módszerrel készítették elő a 14. kerületben a metró utcai 8 tantermes iskola építését, s ez a feladat fele annyi ideig sem tartott, mintna hagyományos számítással dolgozták volna ki az építési programot. a váci úton most két lakóház ütemtervét állítják össze a lyukkártyás gépekkel és még gyorsabban befejezik a műszaki előkészítést. az új módszer így jelentősen megkönnyíti a műszaki dolgozók munkáját, s lehetővé válik az is, hogy az eddiginél gazdaságosabban használtják fel a vállalat egész erejét, jobban elosszák a munkaerőt, a gépeket és szervezettebb együttműködést alakítsanak ki az alvállalkozók között.

/mti/

---

bb 8. megmentették az utolsó dunai hajómalomot

1 sb/tr/m/vg

1961. december 7.

az országos műemléki felügyelőség a nyár végén kezdte meg a középeurópai viszonylatban is ritkaságnak számító ráckevei hajómalom helyreállítását. a huszonegyedik órában fogtak hozzá a munkához, mert a többi, az uszodi, paksi és foktői hajómalom már elpusztult. az egyik a tűz martaléka lett, a másikat a duna jégtáblái zúzták szét, s a harmadikat pedig az árvíz sodorta el. az utolsó, a ráckeveinek is az egyik hajótteste majdnem tíz évig volt a víz alatt.

a csaknem 100 éves vízimalom restaurálásában segített az egykori hajómalomár, a volt tulajdonos és ráckeve több termelőszövetkezeti tagja is. sok gondot okozott, hogy a vízből kiemelt hajóttest a parton szinte elportadt. így a vízimalom kerekének tengelyét tartó völgy-hajót újra kellett ácsolni. ezt a hajóttestet 5-6 centiméter vastag tölgyfapallókkal borították és a deszkák végeinek összehúzására korhű iszkapákat, vagyis különleges ácskapcsokat kovácsoltak. a műemléki felügyelőség most befejezte mindkét hajóttest helyreállítását, s már csak az utolsó simítások maradtak hátra a malom belső szerkezetén. az értékes malomipari emléket múzeumnak rendezik be. a hajót máris vízre bocsájtják, de a felesteleges rongálódások elkerülése miatt megvárják a tavaszi jégzajlás elvonulását, s ezután vontatják fel a dunán végleges helyére, visegrádra.

/mti/

-5-

bb. 10. mind több kerületben alakulnak meg a gyermek-lakóbizottságok - bevásárlás a betegeknek, tisztasági eljárások a 10-14 éves „korátlagu„ bizottságok programjában

i zs/zs/gy/fm

1961. december 7.

Sok pesti bérházban okoztak és okoznak bosszúságot a felnőtteknek a felügyelet nélkül hagyott gyerekek, a váltakozó tanítás miatt délelőtt és délután is hangos „csatazajjal„ játszó 10-12-14 éves fiúk lányok. a főváros kerületeinek többségében már megalakultak és működnek a gyermek-lakóbizottságok, s a tapasztalatok szerint a kis „házi rend-bontók„ többségükben kitünő öreivé váltak a lakóépületek tisztaságának, a házak csendjének és az udvarok virágágyainak.

a 2. kerületben például a közelmúltban szervezett bizottságok rendszeresen tisztasági eljárásokat tartanak az emeleteken, folyosókon, a padláson és pincék előterében, eltakarítják a szétszórt tüzelő- és egyéb hulladékot. elhatározták, hogy segítséget nyújtanak az idősebb háziasszonyoknak és a betegeknek is: reggelként iskolába indulás előtt összegyűjtik a „megrendeléseket„ és bevásárolnak.

csepelen - ahol mintegy félszáz ifjú lakóbizottság működik - a gyerekek a házak, lakótömbök környékén is ellenőrzik a rendet. mióta délutánonként felügyelnek a parkok, terek tisztaságára, figyelmeztetik rendetlenkedő társaikat, lényegesen csökkent az „ismeretlen tettesek„ által eltört utcai lámpaburák, körték száma.

eredményesen, jól dolgoznak a házi gyermek-önkormányzatok a 6., a 7. és a 9. kerületben is. itt elsősorban az ujonnan tatarozott házak tisztaságát őrködnék, segítenek a frissen festett falak „rajzművészeinek„ megrendszabályozásában.

/mti/

8.19

9.40

- 6 -

bb 11. egyetemi tanszékek irányítják a jövőben az orvosok továbbképzését

i ms/gk szb fm

1961. december 7.

magyarországon állami feladat az orvosképzés. törvényerejű rendelet teszi kötelezővé az orvosok továbbképzését, hogy orvosaink a magas szintű betegellátás és a betegségek megelőzése érdekében állandóan lépést tarthassanak a rohamosan fejlődő tudományos színvonalal. a továbbképzés irányítására és ellenőrzésére a szabócs utcai kórház kapott megbízást, amely ezt a feladatot mint orvostovábbképző intézet látta el. az eddigi gyakorlat szerint évente háromezer orvos két héttől hat hónapig terjedő időben részben munka melletti képzéssel, részben egyéni tanulással és benlakásos tanfolyamokon egészíti ki az egyetemen szerzett ismereteit. 1960 végéig mintegy kilencezer orvos részesült továbbképzésben.

a minisztertanács novemberben elhatározta, hogy az orvostovábbképzés színvonalának emelésére felsőfoku oktatási intézménnyé kell kifejleszteni az orvostovábbképző intézetet, s az intézetben egyetemi tanárok által vezetett tanszékeket kell felállítani. most jelent meg a minisztertanácsi határozat végrehajtását szabályozó egészségügyi miniszteri utasítás. eszerint egyelőre 18 tanszéket szerveznek, amelyek felelősek az egész országban folyó orvostovábbképzésért. a jövőben fokozatosan növelik a tanszékek számát, s így minden orvosi szakmának meglesz a maga továbbképző tanszéke; a tanszéki rangra emelt kórházi osztályok az egyetemi klinikákhoz hasonlóan működnek, s eddigi gyógyító munkájukon kívül ellátják a szakmájukba tartozó orvosok továbbképzésének egy részét, valamint irányítják és ellenőrzik a nem saját osztályukon folyó továbbképzést.

az orvostovábbképző intézethez tartozó tanszékek létesítését nem kötik helyhez vagy intézethez. egyelőre 14 tanszék az orvostovábbképző intézet osztályain alakul meg, a további négy tanszéket pedig az országos közegészségügyi intézetben, az országos ételmezés-és táplálkozástudományi intézetben, az országos munkaegészségügyi intézetben és az országos traumatológiai intézetben helyezik el. az intézetben kívül megalakított tanszékek csak a továbbképzés szempontjából tartoznak az orvostovábbképző intézethez, egyébként illetékes felettes szervek irányítják. a tanszékek személyzeti beosztása és elnevezése teljesen azonos a klinikai tanszékekével.

az egészségügyi miniszter kiírta a pályázatot az orvostovábbképző intézet 18 egyetemi tanári állására. az érvényben levő jogszabályok szerint a pályázat lejártá után a minisztertanács nevezi ki az új egyetemi tanárokat. /mti/

--

9.04

9.40

- 7 -

bb 9. magyar gyűjtemény a vlagyivosztoki népek meséi kiállításra

i dl/gk-szb fm

1961. december 7.

a szovjet tudományos akadémia földrajzi intézetének tenger-melléki fiókja értesítette a művelődésügyi minisztériumot, hogy vlagyivosztokban népek meséi címmel nagyszabású kiállítást rendeznek. kérték, hogy a magyar néprajzkutatók is vállaljanak részt a gyűjtemény összeállításából, s ismertessék tudományos munkásságukat.

a vlagyivosztoki kiállításra készülő magyar anyagot Kovács Ágnes, a néprajzi múzeum munkatársa állította össze. a tudományos kiadványokon kívül helyet kaptak a gyűjteményben az európa kiadó népek meséi-sorozatának eddig napvilágot látott kötetei, valamint több más könyvkiadó népmeseválogatásai. elküldik a neves magyar néprajztudós, Berze-nagy János magyar népmese-típusok című posthumus munkáját is. a változatos anyagot különféle illusztrációk és a magyar postánépmesehősökkel díszített bélyegei egészítik ki. /mti/

--

bb 14. tantárgy: a gyakorlati élet - szegedi egyetemi hallgatók tiznapos falusi gyakorlatra indultak

vid fm/ke-szb fm

1961. december 7.

a szegedi tudományegyetemen eredményes kísérleteket folytatnak, hogy a hallgatókat már a tanulmányi idő alatt megismertessék a gyakorlati munkával. ezt szolgálja a falusi népművelési gyakorlat is, amelyen a bölcsészeti, a jogi és a természettudományi kar számos hallgatója vesz részt. csoportokban tíz csongrád és bács megyei község életét tanulmányozzák másfél hétig. kapcsolatot teremtenek a párt-szervezetekkel, a tömegszervezetekkel, a tsz-ekkel, résztvesznek a községi tanácsok, művelődési házak munkájában. így azok segítségét nyújtani a könyvtárak munkájához, ismeretterjesztő előadásokhoz. ismereteket szereznek a falvak általános politikai, gazdasági, kulturális életéről. /mti/

--

bb 15. ifjúsági házat építenek vas megye egyik kis falujában

vid ke/ szb fm

1961. december 7.

szatta községben építik fel vas megye első falusi ifjúsági házat társadalmi munkában egy régi házat alakítanak át erre a célra. a szakmunkákat is maguk a fiatalok végzik. a falu kisz-fiataljai egyébként valamennyien eleget tettek az ifjúság a szocializmusért mozgalom követelményeinek, többen közülük csaknem 200 óra társadalmi munkát végeztek. az ifjúsági ház falai már állnak, decemberben kerül tető alá és előreláthatólag jövő nyáron adják át rendeltetésének. /mti/

--

9.20

- 8 -

bb 13. az idén is nyitnak halárusító pavilonokat - ötvenezer tortakarika és sokezer félkész sütemény készül az ünnepekre - százezer hektóliter palackozott bor, cinzano, whisy és sok más-külküldi ital érkezett a boltokba

i ta/tr-lm vg

1961. december 7.

a kereskedelem az idei karácsonyon is a háziasszonyok segítségére siet: sok izletes félkész ételt, süteményt, gyümölcsöt hoz forgalomba az ünnepek előtt. a közért és a csemege boltok már megkezdték ezeknek az élelmicikkeknek az árusítását. a hét elején újfajta félkész ételek jelentek meg, kapható például már tűzdelt pulyka és kocsonya is. a sütemények választéka is bővül. forgalomba kerül előkészített édes- és sós sütemény, pozsonyi kifli, omlós tészta, ezenkívül piskóta töltelék és torta-krém. közvetlenül az ünnepek előtti napokban szétosztanak a budapesti boltok között 50 ezer tortakarikát is.

a két dunai „halzállóban”, már megkezdték a karácsonyi halvacsorákhoz a pontyok tárolását. a tavalyi 4.256 mázsa élőhal helyett az idén 4.500 mázsát vásárolhat a pesti közönség. forgalomba kerül ezenkívül 181 mázsa mélyhűtött hal is. a közért vállalat az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is körülbelül 70 hangulatos halárusító pavilont állít fel karácsony hetében a főváros forgalmas pontjain. néhány napja megérkeztek a csemegeboltokba a karácsonyi déligyümölcsök is. a korábban is kapható banánon kívül a közönség már kókoszdiót, koszorusfügét és narancsot is vásárolhat. közvetlenül az ünnepek előtt 100 tonna datolya is érkezik. a mackó büfék és a bisztrók is segítségére sietnek a háziasszonyoknak. sokezer ünnepi tálat hoznak forgalomba./

bővítette a kereskedelem a csemegeboltok italválasztékát. palackozott borból az idén 30 százalékkal többet tartalékolnak, mint tavaly karácsonykor, összesen 100 ezer hektóliter kerül forgalomba. mindenhová megérkeztek már a külföldi italok is. tizenkétezer palack olasz cinzanot, 300 láda whiskyt, és 100 láda különleges külföldi italt kapott az élelmiszerkereskedelem./mti/

9.25

1015

--
- 9 -

Mu

bb 12. 1,200.000 Lepkét gyűjtöttek az országban az idén, hogy tudományosan alapozzák meg a növényvédelmet

i tz/sze szb vg

1961. december 7.

az idén mintegy 1,200.000 lepkét és egyéb rovarot „gyűjtött be”, az ország 31 fénycsapdája, - amint dr. Kovács Lajos, a természet-tudományi múzeum tudományos munkatársa elmondotta - a világ első ilyen kiterjedt, egész országos átfogó gyűjtőhálózata.

ezek a fénycsapdák, amelyek szinte gépesítették a lepkegyűjtést, viszonylag egyszerű berendezések. a mezőkre, rétekre, sőt ujabban erdőkbe is kihelyezett villanyégők, felettük fémtető, alattuk hatalmas fémtölcsér. a fény által odacsalogatott, éjszaka repülő rovarok, lepkék a tetőnek ütődve behullanak a tölcserbe, s ott az alája erősített üvegből feláramló kloroformtól elkábulnak. az idén volt olyan éjszaka, amikor egyetlen csapdába több mint 4.400 apró éjszakai élő repülőgép hullott bele.

az immár 10 éve tartó óriási arányú lepkegyűjtéssel máris jelentős eredményeket értek el, mégpedig tudományos és gyakorlati vonatkozásban egyaránt. a lepketömegben, amelyet aprólékos munkával egyenként vizsgálunk végig, husz olyan fajt találtak, amelyek hazánkban ezt megelőzően még nem kerültek elő, sőt közülük két-három faj, eddig az egész világon ismeretlen volt.

és itt a tudományos és a gyakorlati szempontok már kapcsolódnak is: az újonnan felfedezett fajok között három kártevő is akadt. a munka gyakorlati jelentősége ugyanis éppen azért rendkívül nagy, mert a nagyarányú gyűjtés révén a kutatók évről-évre figyelemmel tudják kísérni, melyik kártékony faj indult a szokottnál nagyobb elterjedésnek és melyiknek a szaporodása állt meg, vagy kezd csökkenni. ez viszont a növényvédelem illetékes tényezőinek biztos támpontot ad arra, hogy előre elkészíthessék a részletes „haditervet”, a következő év legveszélyesebbnek ígérkező kártevői ellen. /mti/

bb 16. a pécsi pedagógiai főiskola hallgatóinak dolgozata a pécsi bányászok életéről, munkájáról

vid fm/ke szb fm

1961. december 7.

a pécsi pedagógiai főiskola politikai gazdaságtan szakkörének tagjai tudományos dolgozatot írnak a pécskörnyéki bányászok életéről, munkakörülményeiről. a pécsi szénbányászati tröszt vezetői segítik a fiatalok munkáját: a bányajárások alkalmával is megintetik meg a főiskolásokat a bányászok munkakörülményeivel. legutóbb a pécsbányai szénnyeli aknát mutatták be a szakkör tagjainak. /mti/

- 10 -

bb 17. sokmillió forint értéket mentettek meg: több mint 300 erdő-, szántóföldi és épülettüz oltásánál segédkézelt veszprém megye 12.000 önkéntes tüzoltója

vid fm/ke-lm fm

1961. december 7.

veszprém megyében 12.000 önkéntes tüzoltó is önködi a köz- és magánvagyon fölött. az idei, rendkívüli hosszantartó szárazság nagy próbára tette az önkéntes tüzoltó testületeket: a gabonaterületeken, az erdőkben, a szérőkön és a falvakban több mint 300 gyorsan terjedő tűz megfékezésében és eloltásában kellett közreműködniük. a legtöbb erdő-, szántóföldi és épülettüzzel az önkéntes tüzoltók vették fel először a küzdelmet: a lehető leg- rövidebb időn belül megtették a szükséges biztonsági intézkedéseket, megakadályozták a tűz terjedését s előkészítették az állami tüzoltók gyors közbelépését. sokmillió forint értékű köz- és magán- vagyont mentettek meg a pusztulástól. díszel községben egy erdő- tüz gyors terjedését a sáskai testület parancsnoka egymaga akadályozta meg leleményességével: traktorral szántotta körül a területet és utját állta a lángoknak.

veszprém megyében a tanácsok is segítik az önkéntes tüzoltók munkáját. felszerelésüket is tökéletesítik. eddig már 56 helyen motorfecskendővel szerelték fel a kevésbé alkalmas kocsifecskendőket. /mti/

..-

bb 18. ötödször rendezik meg a fejér megyei zenei napokat - december 8-án lev vlaszenko szovjet zongoraművész ad hangversenyt

vid fm/ke-lm fm

1961. december 7.

ötödször rendezik meg a fejér megyei zenei napokat a fejér megyei tanács művelődésügyi osztálya. a megyében december 8-tól február 18-ig 30 hangversenyt rendeznek. a megnyitó koncert december 8-án este lesz székesfehérvárott, a városi színházban. ez alkalommal lev vlaszenko szovjet zongoraművész, az 1956 évi Liszt Ferenc nemzetközi zongoraverseny győztese ad hangversenyt. a zenei napok keretében székesfehérváron még négy hangverseny lesz. december 18-án a székesfehérvári szimfonikusok zenekari estje a városi színházban, december 21-én a székesfehérvári zeneiskola továbbképzős növendékeinek hangversenye a gárdonyi Géza művelődési otthonban, január 22-én a veszprémi városi ének- és zenekar hangversenye és végül a február 18-i kórus est, amelyen bárdos Lajos kossuth-díjas érdemes művész énekkari műveit adják elő. /mti/

10.00
10.15

- 11 -

9.24
10.15

bb 19. jövőre huszonhétmillió forintos berunázással fejlesztik a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű vállalatot

vid te-lm ki

1961. december 7.

Borsod megye bari termelésében mind jelentősebb helyet kap a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű vállalat. Tokaj-hegyalján és a zempléni hegyvidéken tizenkét iparilag fontos ásványi anyagot bányásznak. a tizenhat országba exportált anyagokon kívül a Lenin kohászati művek részére többek között a tűzálló téglagyártásához kvarcitföldet, a porcelán és papírgyáraknak pedig kaolint termelnek.

A vállalatot jövőre 27 millió forintos berunázással fejlesztik. mintegy tízmillió forint ráfordítással befejezik a mádi új őrlőmű építését és szerelését, ami az exportváltásuk bővítését teszi lehetővé. tízmillió forintnál nagyobb összeget fordítanak az egyes üzemek korszerűsítésére.

jelentős összeg, több mint négytízmillió forint jut jövőre a hegyalja környékén levő ásványi kincsek felkutatására. új kutatófurásokat kezdenek szerencs környékén, valamint telkibányán, erdőbényén és pálházán. /mti/

bb 22. ezer új családi ház Komárom megyében

vid te-lm ki

1961. december 7.

Komárom megyében az idén ezer család épített új házat ötpénzes hitellel és saját erőből. a megye legnagyobb tűzép-telepe, a tatabányai, jelentősen megkönnyítette elsősorban a falusi házáépítők munkáját. szerződést kötött velük, s így a tűzép az igényeknek megfelelően szerezte be az anyagokat. a falvakban eddig kevésbé ismert új építőanyagokat, mint például az olcsó és jó üregeztéglát, műanyagajtókat is szállított. összesen háromszáz építőnek csaknem hárommillió forint értékű anyagot adott el a tatabányai tűzép a szerződésben vállalt határidőben.

most a tanácsal közösen építőnapokat rendeznek azokban a termelőszövetkezeti községekben, ahol jövőre többen építenek új házat. szakemberek adnak tanácsot az építőknek, akik egyúttal megkötik a tűzép-pel az előnyös szerződést. /mti/

10.12

- 12 -

bb 21. távirányítással működik az ország legkorszerűbb vízlágyító üzege

vid szf/te szb szf

1961. december 7.

A háromszorosára bővített ajkai erőműben működik az ország legkorszerűbb vízlágyító üzege. a tapolcafüről 22 kilométer hosszú csővezetéken érkező karsztos vizet bonyolult kémiai-fizikai módszerekkel finomítják. az üzem új rendszerű sótalánító berendezése, amelyet az országban itt szereltek fel először, vegyszeres adagolással távolítja el a vízből a kalcium-szulfát veszélyeztető szennyező vegyületeket. ilyen módon nem kell a gőzfejlesztőkbe vezetett vizet előzőleg felforraltatni, desztillálni. a bonyolult berendezések irányítására távvezérlő szerkezeteket szereltek fel. az üzem emeleti vezérlőtermében elhelyezett műszerek óránként-óránként mérnek a távvezérlőkről lefejtett víz vegyi összetételét és a szükséghez képest „parancsot adnak”, a finomítási eljárás szabályozására. a távirányító szerkezetek jól vizsgázták az első próbákon, s rövidesen rendszeresen munkába állítják valamennyit. /mti/

bb 24. a szennyvizivezetésre társulat alakult Bonyhádon

vid te szb ki

1961. december 7.

Bonyhád rég megoldásra váró problémája a szennyvizivezetés, amelyet csak súlyosbított, hogy a község két üzege, a zománycsár és a cipőgyár jelentősen fejlődött az elmúlt években. most 17 bonyhádi üzem és intézmény szennyvizivezető társulást hozott létre, amely már elkészítette a község közművesítésének tervét. a szennyvizivezető csatornák és derítők építési költsége meghaladja a hárommillió forintot, amelyet a vállalatok, intézmények fedeznek.

A csatornák építését az elmúlt napokban megkezdték Bonyhádon, s a derített szennyvizet ezeken vezetik majd le a völgyeségi partokba.

A községi tanács úgy tervezi, hogy a lakosságot is bevonja a közművesítés nagy munkájába, s így egész Bonyhád területén meg tudják oldani a szennyvizek levezetését. /mti/

10.15

- 13 -

bb 20. egyenletes lakásadási tervet dolgoztak ki a borsodi építők

vid sz/te-lm li

1961. december 7.

a borsod megyei építőipari vállalat felkészült a jövő évi feladatokra. dolgozói 1962-ben számos üzemi, szociális és kulturális létesítményen kívül 1225 lakást építenek. a munkát úgy szervezték meg, hogy elkerüljék az évvégi hajrát és folyamatosan engedhessék át az építési területet a szakiparosoknak. a műszaki vezetők a fizikai dolgozók javaslatait figyelembe véve egyenletes lakásadási tervet készítettek. eszerint az új lakások hetven százalékát, számszerűen nyolcszázötvenhatot a harmadik negyedév végéig felépítik.

a lakásépítés meggyorsítására a diósgyőri kilián lakótelepen szalagszerű építkezést szerveztek. a különböző brigádok mindig a nekik kijelölt munkát végzik. az egyik brigád csak a középblokkokat szereli össze, a másik válaszfalaz, a harmadik vakol, a negyedik a parkettát helyezi el, az ötödik pedig fest. a szalagszerű eljárással 528 lakást építenek fel habosított kohósalak középblokkból. a munkát a nyári hónapokban kezdték meg és eddig már 350 lakást hoztak tető alá. a helyiségekben a hideg napokban belső munkákra térnek át. /mti/

---

bb 23. tíz év alatt körülbelül ezer fiatal szakmunkást adott az építőiparnak a dunaujvárosi építőipari iskola

vid te-lm ki

1961. december 7.

dunaujvárosban tízéves az építőipari tanulóképzés. a 26. állami építőipari vállalatnak ma már külön iparitanuló iskolája az új hétemeletes munkásszálláson pedig külön tanulóotthona van. az iskola jelenleg kőműves, ács, festő és vasbetonszerelő szakmunkásokat nevel.

új szakmát tanulnak az általános építő gépészek, akik az elméleti tudást a munkügyi minisztérium iparitanuló intézetében sajátítják el, míg gyakorlati ismereteiket, az építőgépek kezelését és karbantartását, valamint javítását a munkahelyeken szerzik meg. jelenleg ötvennégy általános építőgépész tanuló dolgozik a különböző munkahelyeken, betonkeverőgépeknél, szállítószalagoknál, daruknál, döngölőknél, vibrátoroknál.

a dunaujvárosi építőipari tanulóiskola tíz év alatt körülbelül ezer fiatal szakmunkást adott az építőiparnak. /mti/

10.39

- 14 -

bb 25. négy év múlva nem lesz szakemberhiány a veszprém megyei szőlő- és gyümölcsstermelő szövetkezetekben

vid ká/j szb ká

1961. december 7.

veszprém megye történelmi borvidékain és gyümölcsstermelő tájegységein 93 termelőszövetkezet foglalkozik gyümölcs termesztéssel. ezekben a közös gazdaságokban azonban a munkát 90 százalékban nem közép- vagy főiskolát végzett szakemberek irányítják. a szakemberhiány pótlására most nagyarányú képzés indult a megyében. a hazafias népfront veszprém megyei bizottsága és a budapesti egressy uti kertészeti technikum a tavaly szervezett két kertészeti, gyümölcs- és szőlőtermesztési osztály mellett ebben a hónapban újabb 3 osztályt állít fel. a revfűlöpön, tapolcán és pápán megnyitott kihelyezett technikai osztályokban szőlő- és gyümölcsstermesztési, valamint kertészeti ismereteket sajátítanak el a hallgatók. a középiskolai képzettséget nyújtó technikum felvételi vizsgáira nagyszámban jelentkeztek a környékbeli termelőszövetkezetekből. az öt technikai osztály segítségével 4 év alatt veszprém megye minden gyümölcs- és szőlőtermelő közös gazdaságában megszűnik a szakemberhiány. /mti/

---

bb 26. tovább képezik magukat a termelőszövetkezetek kulcsemberei: a brigádvezetők

vid ká/j szb ká

1961. december 7.

a termelőszövetkezeti gazdaságokban fontos pozíciót töltenek be a brigádvezetők, ők a szövetkezet kulcsemberei, helyes vezetésüktől sokban függ az eredményes gazdálkodás. különösen nagy jelentősége van a brigádvezetők munkájának hajdú-bihar megyében, ahol az összes szövetkezeti földek kétharmadát 3000 holdas, vagy ennél nagyobb területű tsz-ek művelik. ezekben a gazdaságokban egy-egy brigádvezető 800-1000 holdon irányítja a munkát. a hajdusági szövetkezetekben jelenleg 900 brigádvezető dolgozik, javarészüik egy évtizeddel ezelőtt még egyénileg művelte néhány hold földjét, s most gazdag mezőgazdasági tapasztalatuk és néhány esztendő nagyüzemi gyakorlat alapján látják el munkájukat. a követelmények azonban egyre nagyobbak, s ezért nélkülözhetetlen a vezetők számára a továbbképzés. az idén számos brigádvezető tanul az ezüstkalászos tanfolyamokon. hajduszoboszlón, ahol a kétéves brigádvezetői szakiskola újabb osztálylyal bővült, növénytermesztési és öntözési gazdálkodási szakismerteket szereznek, berettyóújfalun az állattenyésztés korszerű módszereit tanulják a brigádvezetők. jövőre tovább bővülnek a lehetőségek, és a hajdudorogi szakiskolán is külön osztályt állítanak fel a brigádvezetők oktatására. /mti/

10.49

- 15 -

bb 27. pécselt megkezdődött az ország legnagyobb csibé-
bővítése

vid ká/j-lm bs

1961. december 7.

pécselt, az ország legnagyobb baromfikeltető üzemében a
berendezések elhasználódása szükségessé tette az üzem rekonstruk-
cióját, a termelőszövetkezetek részéről megnyilvánuló napos-
igény pedig a bővítést. a meglevő 25 gép közül tízet kicserélnék,
és újabb 27 gépet állítanak be. a gépek szerelését most kezdik
meg a malomipari szerelő vállalat szakemberei. munkájukat úgy
végzik, hogy az üzem működését ne zavarják, ugyanis a téli hónapok-
ban is keltetnek. novemberben 20.000 csibét szedték ki a gépekből
decemberben pedig körülbelül 60.000 tojásból barmak ki a pelynes
jószágok. az 52 gépes, kibővített keltetőüzem, amely európai
viszonylatban is a legnagyobbak közé számít majd, évente 2 és
félmillió csibét ad a tenyésztőknek./mti/
üü

bb 28. kutatók irányításával 13 termelőszövetkezet szaporítja
tovább az új kisvárdai burgonyafajtákat

vid ká/j-lm bs

1961. december 7.

a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet kisvárdai
gazdaságában több új, nagyüzemi termesztésre kiválóan alkalmas
burgonyafajtát nemesítettek. e burgonyafajták ugynevezett szu-
perelit vetőgumóit 13 szabolcs-szatmár megyei termelőszövetkezet
között osztották szét, és ezekben a közös gazdaságokban a kutatók
irányításával kezdődik meg a továbbszaporítás. 1962-ben összesen 970
holdon kerülnek földre az új burgonyafajták, közöttük a mindenest-
nevű burgonya, amely kiváló étkezési fajta, bőtermő, nagyüzemileg
termeszthető, s a vetési idő megváltoztatásával korai, közép és
kései betakarításra egyaránt alkalmas./mti/
--

10.55

- 16 -

bb 29. munkásszállást, üzemi konyhát rendeztek be a körösi halászsok-
nak

vid ká/j-lm li

1961. december 7.

a gyomai vihársarok halászati termelőszövetkezetbe
tömörült körösi halászsoknak az őszi és a téli nagyhalászat idején
sok gondot okoz a munkahelyre utazgatás. a halászsok ugyanis gyo-
mán, köröstarcsán, gyulán, szarvason, mezőtúron, törökszentmikló-
son és másutt laknak. most, a nagyhalászat idejére munkásszállást
és üzemi konyhát rendeztek be számukra gyomán, a termelőszövetkezet
központjában. a halászsokat reggel teherautó viszi munkahelyükre,
és este, ugyancsak gépkocsival térnek vissza szállásukra. a
hideg vízparton dolgozó embereknek jólesik a frissen készült,
meleg étel, a munkásszálláson pedig kényelmes ágy várja őket. a
megváltozott életkörülmény is hozzájárult ahhoz, hogy a körösök-
ből, s a holtágakból nagyobb mennyiségű halat fognak ki. naponta
5000-6000 kiló halat emelnek ki a vízből./mti/
--

bb 32. vegyszerrel védik a fiatal fákat a nyulragás ellen

i ie-lm ká

1961. december 7.

a fiatal erdők, gyümölcsösök egyik legfőbb téli ellensége,
a nyulak ellen eddig nem volt gazdaságos védekezési lehetőség.
a csemetekertek bekerítése nagyon költséges, a fák bekötözése
aprólékos munka, így egyiket sem alkalmazták rendszeresen. a ker-
tészeti kutató intézet laboratóriumában a közelmúltban sikerült
előállítani egy olyan vegyszert, amely anélkül, hogy a nyulaknak
a legkisebb mértékben is ártana, biztonságosan megvédi a fiatal
fákat a nyulak pusztításától.

többszöri sikeres kipróbálás után a kutató intézet
megkezdte az új vegyszer gyártását is. ebben az idényben négy-öt
vagonyhit állítanak elő, ami öt-hatezer holdnyi facsemete védel-
méhez elegendő. az egy-egy fához szükséges vegyszer és a kenés
költsége egyharmada a kötözés költségének./mti/
--

11.00

- 17 -

bb 27. pécselt megkezdött az ország legnagyobb csibé-
bővítése

vid ká/j-lm bs

1961. december 7.

pécselt, az ország legnagyobb baromfikeltető üzemében a
berendezések elhasználódása szükségessé tette az üzem rekonstruk-
cióját, a termelőszövetkezetek részéről megnyilvánuló napos
igény pedig a bővítést. a meglévő 25 gép közül tízet kicserélnak,
és újabb 27 gépet állítanak be. a gépek szerelését most kezdik
meg a malomipari szerelő vállalat szakemberei. munkájukat úgy
végzik, hogy az üzem működését ne zavarják, ugyanis a téli hónapok-
ban is keltetnek. novemberben 20.000 csibét szedték ki a gépekből
decemberben pedig körülbelül 60.000 tojásból barmnak ki a pelyhes
jószágok. az 52 gépes, kibővített keltetőüzem, amely európai
viszonylatban is a legnagyobbak közé számít majd, évente 2 és
félmillió csibét ad a tenyésztőknek./mti/
üji

bb 28. kutatók irányításával 13 termelőszövetkezet szaporítja
tovább az új kisvárdai burgonyafajtákat

vid ká/j-lm bs

1961. december 7.

a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet kisvárdai
gazdaságában több új, nagyüzemi termesztésre kiválóan alkalmas
burgonyafajtát nemesítettek. e burgonyafajták ugynevezett szu-
perelit vetőgumóit 13 szabolcs-szatmár megyei termelőszövetkezet
között osztották szét, és ezekben a közös gazdaságokban a kutatók
irányításával kezdődik meg a továbbszaporítás. 1962-ben összesen 970
holdon kerülnek földre az új burgonyafajták, közöttük a mindenestől
nevelő burgonya, amely kiváló étkezési fajta, bőtermő, nagyüzemileg
termeszthető, s a vetési idő megváltoztatásával korai, közép és
kései betakarításra egyaránt alkalmas./mti/
--

10.55

- 16 -

bb 29. munkásszállást, üzemi konyhát rendeztek be a körösi halászo-
knak

vid ká/j-lm li

1961. december 7.

a gyomai viharosok halászati termelőszövetkezetbe
tömörült körösi halászoznak az őszi és a téli nagyhalászat idején
sok gondot okoz a munkahelyre utaztatás. a halászoknak ugyanis gyo-
mán, köröstarcsán, gyulán, szarvason, mezőturon, törökszentmikló-
son és másutt laknak. most, a nagyhalászat idejére munkásszállást
és üzemi konyhát rendeztek be számukra gyomán, a termelőszövetkezet
központjában. a halászoikat reggel teherautó viszi munkahelyükre,
és este, ugyancsak gépkocsival térnek vissza szállásukra. a
hideg vízparton dolgozó embereknek jólesik a frissen készült,
meleg étel, a munkásszálláson pedig kényelmes ágy várja őket. a
megváltozott életkörülmény is hozzájárult ahhoz, hogy a körösök-
ből, s a holtágakból nagyobb mennyiségű halat fognak ki. naponta
5000-6000 kiló halat emelnek ki a vízből./mti/
--

bb 32. vegyszerrel védik a fiatal fákat a nyulragás ellen

i ie-lm ká

1961. december 7.

a fiatal erdők, gyümölcsösök egyik legfőbb téli ellensége,
a nyulak ellen eddig nem volt gazdaságos védekezési lehetőség.
a csemetekertek bekerítése nagyon költséges, a fák bekötözése
aprólékos munka, így egyiket sem alkalmazták rendszeresen. a ker-
tészeti kutató intézet laboratóriumában a közelmúltban sikerült
előállítani egy olyan vegyszert, amely anélkül, hogy a nyulaknak
a legkisebb mértékben is ártana, biztonságosan megvédi a fiatal
fákat a nyulak pusztításától.

többszöri sikeres kipróbálás után a kutató intézet
megkezdte az új vegyszer gyártását is. ebben az időben négy-öt
vagonyt állítanak elő, ami öt-hatezer holdnyi csemete védel-
méhez elegendő. az egy-egy fához szükséges vegyszer és a kenés
költsége egyharmada a kötözés költségének./mti/
--

11.00

- 17 -

bb 30. szarvasmarha tenyészkörzeteket alakítanak ki borsodban

vid ká/j szb ká

1961. december 7.

borsod megyében, gönc környékén, ahol többévtizedes múltja van a szarvasmarhatenyésztésnek, a termelőszövetkezetek megalakulásával tudományos alapon kezdtek hozzá a tájjellegű állattenyésztés kialakításához. a szikszói mesterséges termékenyítő állomás közreműködésével egyöntetű, jól tejelő, tetszetős küllemű állományt alakítanak ki. a gönc környéki tapasztalatok felhasználásával új állattenyésztési tájörzeteket hoznak létre a mezőkövesdi járásban, valamint a bodrog-közben is. mindkét helyen működik már mesterséges termékenyítő állomás, a termelőszövetkezetek pedig törzskönyvezték a tenyésztésre szánt szarvasmarhákat. csak a mezőkövesdi járásban több mint másfélezer szarvasmarhát törzskönyvezték az idén, és elsősorban ezeket használják fel továbbtenyésztésre. a későbbiekben ezekből a tenyészkörzetekből vásárolják majd meg a borsodi termelőszövetkezetek az állatállományuk megjavításához a tenyészjószágokat. /mti/

bb 31. takarmánykeverékek etetésével 300 forinttal kevesebbe kerül egy mázsa sertéshus előállítására

vid ká/j szb ká

1961. december 7.

a hajduszoboszlói kossuth termelőszövetkezet sertéstenyésztésében a törzsállomány kialakítása után most a nevelés és hizlalás minőségének javítására fordítják a legtöbb gondot. e z évben áttértek a takarmánykeverékek etetésére, rendszeresebbé tették az ellenőrzést, javították a gondozás munkáját. csaknem 600 sertés hizlik a szövetkezet telepén, s az előző esztendőkhöz képest majdnem 300 forinttal kevesebbe kerül 1 mázsa hus előállítására. takarmánykeverékek etetésével 18 százaléknál 25-28 százalékra emelkedett a takarmányértékesítés, sokkal kevesebb az elhullás, gyorsabb a malacok növekedése. a kossuth-tsz-nek ebben az évben 700.000 forint tervén felüli bevétele van állattenyésztésből, és ennek jelentős részét a gyorsabb és gazdaságosabb hizlalás adja. /mti/

..-

11.05

- 18 -

bb 33. időjárásjelentés

gg-lm

1961. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, csütörtökön 13 órakor:

a hideg idő tovább tart

európa időjárása legnagyobb részben szeles, esős, hideg. csapadék nélküli idő csak a szovjetunióbeli európai területének déli részén van. hazánkban szerdán felhős idő volt, sok helyen esett az eső, a délutáni óráktól kezdve pedig a barcs-dunaujváros-miskolc vonaltól északra, hó. a csapadék az előbb említett vonaltól északra általában 10 milliméter felett volt. sőt dobogókőn 20, lentiben 22, szentgotthárdon 28 milliméter csapadékot mértek. máshol a csapadék mennyisége 10 milliméter alatt maradt. több helyen viharos erejű északi, északnyugati szél fújt. napközben a hőmérséklet a nyugati határszélen 7-9, máshol 10-15 fokig emelkedett. hajnalban a levegő a dunántúlon és az északi országrészben plusz 2- minusz 1, az ország többi részében plusz 1- plusz 4 fokig hűlt le. csütörtökön reggelre a dunántúlon és az északi országrészben hótakaró is található, szentgotthárdon, galyatetőn 20, dobogókőn 11, zircen 12 centiméter vastagságban. csütörtökön továbbfolytatódik a hűvös, szeles, csapadékos idő. a dunántúli egyes helyeiről a délelőtti folyamán 18-20 méteres másodpercenkénti sebességgel, viharos erejű szelet jelentettek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 6.2 fok volt, a sokévi átlagnál 4.1 fokkal magasabb. csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig: felhős idő, több helyen újabb esővel, hóval. élénk északi, később északkeleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- minusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1- plusz 4 fok között.

a duna vizállása csütörtökön délelőtti 11 órakor budapestnél: 144 centiméter. /mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 2. hírünk utolsó sorában a szöveg helyesen: ... m ó r a n a l m o n n tartjak. /mti/

13.53

14.15

- 19 -

bb 34. megjelent a politikai és gazdasági világtalasz - sajtó-
fogadás az állami földmérési és térképészeti hivatalban

t tz/tm szb vg

1961. december 7.

a nyomdai és kötési munkákat nem számítva 35 tervező és rajzoló
130.000 órai munkájának eredményeként megjelent az állami földmérési
és térképészeti hivatal kartográfiai vállalatának új politikai
és gazdasági világtalasz.

az atlasz több mint 400 négy, nyolc, illetve tíz színnel nyomott.
politikai, természeti és gazdaságföldrajzi térképet és a 190 oldalas
szövegrészben az egyes országok minden érdekes és lényeges adatát
ismertető adatgyűjteményt, valamint a több mint 60.000 földrajzi ne-
vet felsoroló névmutatót tartalmaz. az összesen 350 oldalas kiadványt
sajtófogadáson mutatta be az újságíróknak antos zoltán, az állami
földmérési és térképészeti hivatal elnöke, valamint a mű szerkesz-
tésének vezetői: radó sándor professzor, a szerkesztőbizottság elnö-
ke, mészáros györgy, a kartográfiai vállalat igazgatója és a vál-
latat többi vezetői.

az új atlasz nem valamilyen szorosán vett második
kiadása a két éve megjelent világtalaszhoz, hanem teljesen új mű.
egyetlen térképe sem teljesen azonos a régi világtalaszhoz, szö-
vegrésze pedig majdnem teljes egészében új, sőt még a névmutató is
körülbelül 3000 földrajzi megjelöléssel bővül. az anyag átdolgozásá-
nál nemcsak az azóta bekövetkezett változásokat vették figyelembe,
hanem a közönség jogos észrevételeit is.

az új atlasz világviszonylatban is számos újdonságot hoz. első-
ként mutatja be például a hold mindkét oldalának képét és a mester-
séges égitestek pályáját. ugyancsak újdonság, hogy külön térképet
közöl minden nagyvárosról, mégpedig azonos léptékben, úgy hogy a
méreteik közti különbség szemmel is érzékelhető. ez az atlasz tün-
teti fel először az egyes országok összes vasuti, hajózási és légi
-közlekedési utvonalaival. sőt abban a tekintetben is példamutató,
hogy tájékoztatót ad az egyes nyelvek kiejtési szabályairól. szöveg-
részben tartalmilag - radó professzor szavai szerint - valóságos szem-
léltető földrajzi enciklopédia.

a kötet végén külön tasak várja az utólagos változások alapján
később helyesbítendő térképlapokat, de a tasak már most sem üres:
kiegészítésképpen közlik a szerkesztés befejezése - 1960 decem-
ber közepe - óta 1961 november 15-ig bekövetkezett változásokat.
/folyt.köv./

14.05
15.15

- 20 -

bb 34. /megjelent a politikai és... folyt./- szb

az atlaszt 35.000 példányban adják ki. 27.000 egy kötetben je-
lenik meg, a többinek csak a szövegrészét adják ki kötve, s ehhez
egy tokot mellékelnek, amely a különálló, tehát egyenként kiemel-
hető térképlapokat tartalmazza.

a szakemberek egyöntetű véleménye szerint ezzel a művel ismét
sikerült biztosítani hazánk helyét a „térkép-nagyhatalmak”, kö-
zött. a politikai és gazdasági világtalasz ugyanis az ilyen jel-
legű kiadványok között technikailag is a legjobb 5-6 közé tartozik,
tartalmát tekintve pedig jelenleg versenytárs nélkül áll az
egész világ térképkiadásában. /mti/

--

bb 36. csütörtökön megkezdte munkáját az országos mélyépítő-
ipari konferencia

t hbj/te szb szf

1961. december 7.

a közlekedéstudományi egyesület és a magyar tudományos akadémia
építési főbizottságának rendezésében december 7-től 9-ig a tech-
nika házában országos mélyépítőipari konferenciát rendeznek. a ta-
nácskozáson résztvesznek a közlekedés- és postaügyi minisztérium, a
máv, a fővárosi és megyei tanácsok közlekedési igazgatóságainak
és osztályainak képviselői, a tervezőintézetek küldöttei, a mély-
építés ismert szakemberei.

a tanácskozást csütörtökön ünnepélyesen nyitották meg. dr.
csanádi györgy, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyette-
se, a közlekedéstudományi egyesület elnöke megnyitó beszédében hang-
súlyozta: a tudomány messzemenően segítheti a gyakorlati munkát,
s a konferencia programja is azt igazolja, hogy a tudósok, szakem-
berek igen sok segítséget adnak a mindennapi feladatok megoldásá-
hoz.

az ünnepélyes megnyitó után a konferencia négy szekcióban ül-
szik. megvizsgálják a talajmechanika, a hidépítés, az alagutépít-
és, az utépítés és ut korszerűsítés időszerű problémáit. /mti/

--

14.12

- 21 -

bb 35. teljesítette évi tervét tatabánya legnagyobb aknája
vid szf/te szb szf 1961. december 7.

a tatabányai szénmedence legnagyobb aknájának, a 11-es akná-
nak bányászai felszínre küldték az évi tervük teljesítéséhez szük-
séges utolsó csille szenet. a jóminőségű széntelepekkel rendelke-
ző bányában egész évben mindig a szükségletnek megfelelően növel-
ték a mennyiségi termelést. az idei legnagyobb eredményük az, hogy
sok nehéz fizikai munkát szüntettek meg és jelentősen emelték a
termelés műszaki színvonalát. amíg tavaly jórészt csak kísérletez-
tek az új, termelékenyebb technológiákkal, az idén már széleskörűen
alkalmazták azokat. itt alakították ki a szénmedence legnagyobb
olyan munkahelyét, ahol a lerobbantott szén 90 százalékát gépekkel
rakták fel és szállították el. új robbantási technológiát vezettek
be a rendkívül nehéz fizikai munkát igénylő, ugynevezett palás
szénrétegek könnyebb művelésére is. az új módszerű fejtésekben a
drága fa helyett olcsó textilanyagokat használnak gátak készítésé-
nél. mivel a gépek egész sora segíti a bányászok munkáját, jelen-
tősen emelkedtek a teljesítmények. műszakonként átlagosan több mint
tíz mázsával teljesítették túl az előírt összüzemi teljesítményt.

gondosan felkészültek a jövő évre is: 16 hónapra elegendő fej-
tést készítettek elő művelésre. /mti/

..

bb 37. összefüggő hótakaró borítja a földeket borsodban és a
bakony vidékén - a téliesre fordult időben is dolgoznak a szántó-
traktorok

ö vid kz/hmé szb ká 1961. december 7.

az időjárás országsszerte hidegre fordult. csütörtökön reggel-
re a bakony vidéken és borsodban összefüggő hótakaró borította a
szántóföldeket. a mélyszántást végző traktorosok azonban még ilyen
körülmények között sem hagyták abba a munkát. borsodban 1200 gép
mellett a termelősövetkezetek lófogatai is forgatták a talajt. a
megyében 100-ra emelkedett azoknak a közös gazdaságoknak a száma,
amelyeknek a határában már nincs szántatlan terület. az elkövetke-
ző napokban még mintegy 50.000 hold mélyszántást kell elvégezni
ebben a megyében, zömmel az alföldi jellegű mezőkövesői és mező-
csáti, valamint a hegyes-dombos edelényi járásban. a munka meggyor-
sítását igen hasznosan segítik elő az állami gazdaságok: csütörtök-
től 25 kölcsönadott traktoruk dolgozik a termelősövetkezetek ha-
tárában.

békés megyében a sarkadi gépállomás körzetében befejeződött az
őszi mélyszántás. a gépállomások traktorosai amellelt, hogy 15 gé-
pük már napok óta más körzetben szánt, 19.000 hold mélyszántást vé-
geztek el. a kitűnő eredmény a szövetkezeti gazdák és a gépállomá-
si dolgozók jól összehangolt munkájának köszönhető.

/folyt.köv./
14.58

- 22 -

bb 37. /összefüggő hótakaró borítja... folyt./- szb

jellemző e tekintetben, hogy a sarkadi traktorosoknak egyetlen na-
pig sem kellett állniok amiatt, mert a betakarítás késői. a ter-
melősövetkezeti tagok akár vasárnap is szívesen dolgoztak azért,
hogy folyamatosan biztosítsák a szántótraktoroknak a munkaterüle-
tet. az erőgépek többsége így minden fennakadás nélkül dolgozhatott
kettős műszakban. az elmúlt évben egyébként kereken 8.000 hold ma-
radt szántatlan ebben a körzetben.

nógrád megye legdombosabb vidékén, a salgótarjáni és a szécsé-
nyi járásban már alig van szántatlan terület. a szécsényi járás
közös földjein végeztek is a nagy munkával, csupán a háztáji táblá-
kon van még tennivaló. a salgótarjáni járás traktorosai csütörtökön
az utolsó közös táblákat kezdték szántani. a szántóföldek egy részén
a meredek lejtő miatt csak egy irányban tudnak szántani, vissza-
felé üresen járnak a gépek. nehezíti a traktorok munkáját az is, hogy
az utóbbi napokban esők, havas esők hullottak. a kettős műszakban
dolgozó gépeket ezért úgy csoportosítják, hogy a lapályos része-
ket az éjszakai műszakban dolgozó traktorosok művelik, nappal pe-
dig a dombhátakon szántanak. így naponta átlagosan 500-600 holdnyi
mélyszántással készülnek el, s a munka üteméből ítélve, vasárnap-
ra a megye valamennyi járásában befejeződik ez az igen fontos őszi
munka. /mti/

..

bb 38. külön bizottság alakult a máv-nál a karácsonyi és az új-
évi forgalom előkészítésére és irányítására - előreláthatólag
250-280 mentesítő vonatot indítanak

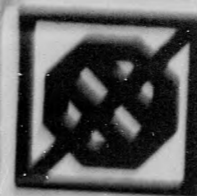
i nbj/gg szb vg 1961. december 7.

az ünnepi vasuti forgalom mindig gondos előkészületeket igényel
a máv-nál, hiszen a kettős és különösen a hármas munkaszüneti na-
pok előtt az utasok valóságosan megrohanják a budapesti pályaudvaro-
kat. mindenki majdnem egyidőben - 48 óra telforgása alatt - utazik
az ország különböző részeibe. külön nehézséget jelent, hogy még min-
dig nincs elegendő személykocsi ilyen nagy forgalom lebonyolításá-
ra, pedig a vasut az utóbbi években mintegy ezer új személykocsit
szerzett be. a mentesítő szerelvények összeállításához vidékről
kell személykocsikat budapestre irányítani.

/folyt.köv./

15.03

- 23 -

bb 38. /külön bizottság alakult... folyt./- szb

az ünnepi forgalom előkészítésére és irányítására a MÁV külön bizottságot hívott életre, amely a korábbi tapasztalatok felhasználásával felméri a tennivalókat és a lehetőségeket. A bizottság az első ülésén megállapította, hogy a MÁV-nak három ízben kell majd különösen nagy feladatokkal megbirkóznia. Először karácsony előtt, amikor százezrek utaznak rokonlátogatásra vidékre, másodszor a karácsonyi ünnepek után, amikor rengetegen térnek vissza Budapestre, s harmadszor pedig újév délutánján, illetve az új esztendő első hétköznapján.

A külön bizottság megállapítása szerint az ünnepi forgalom idején meg kell erősíteni a menetrend szerint közlekedő vonatokat, s az ország különböző részeiben, a vidéki nagyvárosokba - így például Miskolcra, Debrecenre, Szegedre, Pécsre, Szombathelyre, Nagykanizsára - távolsági gyors- és személymentesítő vonatokat kell indítani számszerinti 250-280 szerelvényt. A MÁV időben közli a mentesítő vonatok „menetrendjét”, nehogy a menetrend szerint közlekedő vonatok zúfoltan, a mentesítő szerelvények pedig félig-meddig üresen közlekedjenek.

Az ünnepi forgalom idején szinte „zúfoltak”, a pályaudvarok és hosszú sorok kígyóznak a személypénztárak előtt. Ez okozza a legtöbb kellemetlenséget és bosszúságot az utasoknak. A MÁV gondolkodik arról, hogy az utazóközönség előre megválthassa a jegyeket, s éppen ezért már december 18-tól minden pesti pályaudvaron az érdekeltek előre megválthatják a menetjegyet. A MÁV már most kéri az utazóközönséget, hogy saját kényelme érdekében éljen ezzel a lehetőséggel.

A vasút minden budapesti pályaudvaron információs szolgálatot szervez az ünnepi forgalom idejére, amely pontos felvilágosítást nyújt minden utazási ügyben.

Az ünnepi forgalommal kapcsolatos részletes tudnivalókat egyébként a MÁV előreláthatólag december 15-16-án körül közli az utazóközönséggel. /mti/

--

-24-

bb 39. a dunaujvárosi kikötő forgalma december elejéig túlhaladta az egész múltévit

vid szf.-te-lm hk

1961. december 7.

A dunaujvárosi kikötő forgalma december elejéig már is túlhaladta az egész múltévit. Az idén eddig 824 uszály érkezett a kikötőbe, harminchárommal több, mint tavaly. A szállítványok legnagyobb része az idén is szovjet vasérc volt.

A vízi szállítás decemberben is folytatódik. Csütörtökön hajnalban a Vác vontató négy uszály vasércel futott be a kikötőbe. A jelzések szerint ez idő szerint huszonnégy vasércel rakott uszály tart felfelé az aludunán. A vaskapui átkelés az alacsony vízállás miatt még mindig eléggé veszélyes.

Decemberben egyébként az alsó dunai vasércszállítványokon kívül csehszlovákiából nagyobb mennyiségű szenet is várnak a dunaujvárosi kikötőbe. A cseh szenet keverőszénként használják fel a kokszolóműben, a kőbányák gyártásához. /mti/

--

bb 40. megkezdődött a nyestezés a bakonyban - gazdag zsákmányt ejtenek a szatmári pézsmavadászok

vid ká/j-lm hk

1961. december 7.

A bakonyi nyestvadászok, akik minden évben türelmetlenül várják az első nagyobb hóhullást, csütörtökön munkához láttak az összefüggő hótakaróval borított erdőségeken. A nyestvadászat ugyanis csak havazás után eredményes, mert az erdő rejtett lakóinak, a nyestnek és a nyusznak hollétét csak ilyenkor lehet felfedezni. A rendszerint párosával járó vadászok többnyire csak

15-20 kilométeres gyaloglás után találják rá a rókánál is ravaszabb állatra, a sűrű erdők lakójára, a nyest - hogy nyomát a hóban fel ne fedjék - néhány méterre megszakítja földi útját és a fákon folytatja. Csak tapasztalt vadász találja meg fészket a harkályoktól, mókusoktól kisajátított faodvakban. Ilyenkor hosszú póznákkal zárják el a fészek nyílását, és vastag bőrkesztyűvel szedik ki a védekező állatot. Ha ez a módszer sem vezet eredményre, füstöléssel, hurokkal, szigonnyal ejtik el. Csütörtökön, az első vadászaton a bakony vidék szinte minden nyestezője kivonult, s a Kőrös-hegyen már az első portyán néhány értékes prémű állat esett zsákmányul.

/folyt.köv.

15.37

1546 2. rész

- 25 -

bb 40. / megkezdődött... folyt./-lm

prémes vadra vadásznak szabolcs megyében is. itt a természetes tavak mentén több mint harmincezerre becsülik a pészsmák számát, s így az ideai vadászat minden eddiginél gazdagabbnak ígérkezik. az értékes prémű állat főként hallal táplálkozik, nagy kárt okozva ezzel a halászoknak, s ezért irtása meggyeszerre szükséges. írhatja a kereskedelemben igen keresett cikk./mti/

bb 41. építészeti tervező irodát adtak át veszprémben

vid/szf/te/m

1961. december 7.

veszprémben korszerű, emeletes, négy műtermes építészeti tervező irodát adtak át rendeltetésének. az új épületben 34 mérnök és technikus kezdte meg a munkát: iskolát, lakóházakat és részben ipari létesítményeket terveznek.
/mti/

---

bb 42. nemzetközi tanácskozás a szovjet felsőfoku műszaki oktatás reformjáról a budapesti műszaki egyetemen

t tz/te/m/hk

1961. december 7.

csütörtökön délután a műszaki egyetem dísztermében a budapesti műszaki egyetem és az építőipari és közlekedési műszaki egyetem oktatási reformbizottságainak tagjai, valamint az egyetemek oktatószemélyzete jelenlétében e.n. nikolszkij professzor, a brjanszki közlekedési műszaki főiskola tanszékvezető tanára adott tájékoztatót a szovjet műszaki felsőoktatás átszervezéséről.

a nagy érdeklődéssel hallgatott előadáshoz számosan szóltak hozzá, a magyar szakembereken kívül dr. jerzy dziedzic, a gdanski műszaki főiskola tanszékvezető tanára, gernard poppei, a magdeburgi, valamint ritok zoltán a kassai műszaki főiskola tanára.
/mti/

---

bb 43. doktori aranyoklevelek átadása az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen

t tz/te/m/hk

1961. december 7.

csütörtökön délután került sorra az építőipari és közlekedési műszaki egyetem első doktori aranyokleveleinek kiosztása.

/folyt.köv./

16.23

- 26 -

bb 43. /doktori aranyoklevelek ... 1. folyt./ m

az ünnepélyes tanácsülésen perényi imre rektor üdvözölte a műszaki tudományok három idős kiválóságát, dr. mihailich győző, kossuth-díjas akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanárt, dr. guoth belát, a mélyépítési tervező vállalat nyugalmazott létesítményi főmérnökét, a budapest-csepeli nemzeti és szabadkikötő távlati fejlesztési tervének készítőjét és dr. ritter mórt, az ut-és vasutépítési tervező vállalat nyugalmazott osztályvezetőjét, akik több mint ötven évvel ezelőtt szerezték meg doktori oklevelüket. méltatta sokévtizedes munkásságukat és ányújtotta nekik az aranyokleveleket. a kitüntetés az idős mérnökök nevében három fiatal műszaki doktor üdvözölte az egyetem első aranyokleveles doktorait. dr. mihailich győző köszönte meg, majd az
/mti/

ugyancsak most avatott....

bb 44. ötvenmillió forint értékű butor készül terven felül - befejezte ez évi tervét a butoripar

i sz/sze/m/vg

1961. december 7.

a legtöbb butorgyárunk tervteljesítésének naptárában december lapjait már lepergették: határidő előtt teljesítették az évi tervfeladatokat. először a szegedi, majd az angyalföldi butorgyár jelentette terve befejezését, és sorra következett utána a könnyűipari minisztériumhoz tartozó többi butorgyár is, s így e héten már az egész iparág teljesítette az 1961-es termelési értéktervét.

az 1961-es terv is 10-12 százalékkal nagyobb követelményeket támasztott a tavalyinál, de a különböző szervezési, műszaki intézkedések eredményeként sikerült az éves tervet három héttel korábban teljesíteni. az idén kezdték meg a heti ütemezés szerinti termelés bevezetését, s ezzel az új szervezési módszerrel jelentősen fokozták a termelést. mivel egyúttal kevesebb félkésztermék kerül az üzembe, szinte megnagyobbodik egy-egy gyár, hely szabadul fel, s ez lehetővé teszi, hogy több butor készüljön. a munkaszervezési intézkedéseken kívül új gépek is hozzájárultak a sikeres tervteljesítéshez. a budapesti kárpitosárugyárban tűzőgépsor, az egri és a szegedi butorgyárban hidraulikus prés kezdte meg működését.

a butoripari igazgatóság vezetői úgy számítják, hogy az ipar-
áj az év hátralévő időszakában 7 százalékkal teljesíti terv-
vét. az exportterv tervteljesítése még ennél is nagyobbarányú,
12 százalékos lesz. a tervezettnél mintegy 50 millió forint
értékűvel több butor készül.
/mti/

16.57

- 27 -

bb 45. szünetel a belföldi Légitforgalom

te/m/vg

1961. december 7.

a malév vezérigazgatósága közli, hogy a repülés szempontjából kedvezőtlen meteorológiai viszonyok, valamint a vidéki repülőterek és repülőtérei berendezések karbantartási munkálatai miatt a belföldi Légitforgalom 1961. december 11.-től várhatólag 1962. február végéig szünetel.

/mti/

---

bb 46. megkezdte működését a londoni kereskedelmi kamara magyar tagozata

i sz/tm/m/vg

1961. december 7.

a magyar kereskedelmi kamara és a londoni kereskedelmi kamara képviselői között ez év tavaszán Londonban, majd ez év őszén budapesti folytatott tárgyalások eredményeként - mint ismeretes - megegyezés jött létre arról, hogy a londoni kereskedelmi kamara magyar, a magyar kereskedelmi kamara pedig angol tagozatot alakít a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlesztésének előmozdítására.

a megegyezés értelmében a londoni kereskedelmi kamara a napokban tartotta a magyar tagozatának első, alakuló ülését, amelyen megválasztották a tagozat elnökét és 9 tagú végrehajtó bizottságát. p.g. smyrk elnök és a vezetőség valamennyi tagja az angol gazdasági élet jelentős kereskedelmi és ipari vezető személyisége. az ülésen elhatározták, hogy a 9 tagú bizottságot a magyar áruk angoliai importjában érdekelt vállalatok vezetőivel egészítik ki.

/mti/

---

bb 48. a leningrádi állami miniatűr színház fellépése az operett színházban

i s/gk/m/sr

1961. december 7.

tekintettel a nagy érdeklődésre a világhírű leningrádi állami miniatűr színház nétfőn este 8 órai kezdettel a fővárosi operett színházban is bemutatja műsorát.

/mti/

17.16

- 28 -

bb 47. érdekes dokumentumfilmet mutatott be az ndk budapesti nagykövetsége a magyar sajtó házában

t hbj/tr/m/sr

1961. december 7.

csütörtökön délután a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége a magyar sajtó házában bemutatta a sajtó képviselőinek az „igy készítik a kancellárokat”, című új dokumentumfilmet. a vetítésen megjelent siegfried hienzsch, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is, továbbá franz fuhmann, a film írója.

„igy készítik a kancellárokat”, című dokumentumfilm megmutatja, hogy a monopolkapitalizmus hogyan „szülte”, a kancellárokat és levéltári adatok egykori filmek segítségével megvilágítja hitler hatalomrajutásának gazdasági hátterét, bemutatja azt is, hogyan segíti ma adenauer agresszív politikáját a nyugat-német fináncióke. a rendkívül érdekes dokumentumfilmet a magyar közönség is hamarosan megismeri.

a filmbemutató után a sajtó képviselői baráti beszélgetést folytattak a film írójával.

/mti/

---

bb 49. a bm. külföldieket ellenőrző országos központi hivatal

/keokh/

k bc/tr/m/sr

1961. december 7.

budapest 6., népköztársaság utja 93. szám alá költözött. a hivatal telefonszáma 420-117, 420-764, 220-264.

/mti/

17.22

- 29 -

afn
Diel

bb 50. hét megyében, 90 járásban, továbbá budapest, debrecen, miskolc, pécs és szeged határában teljesen végezték az őszi betakarítást - országsszerűen jól halad az őszi mélyszántás

i cs/mm/m/ká

1961. december 7.

a földművelésügyi minisztérium értékelte a szarvasi és a gyomai járás felhívása nyomán indult országos verseny betakarítási szakaszának eredményeit. a szakemberek megállapították, hogy a versenymozgalom észrevehetően segítette az őszi betakarítási munkákat. a szervezetli tagok szorgos munkája, a gépeknek ált.ában megfelelő kihasználása valamint a korábbi évekénél jobb munkaszervezés következtében eddig hét megyében - borsodban, hajdubán, hevesben, nógrádban, szabolcsban, veszprémben, zalaiban -, az ország kilencven járásában, továbbá budapest főváros, valamint debrecen; miskolc, pécs és szeged határában teljesen végezték az őszi betakarítással. a többi megyékben kisebb mennyiségű kukorica még töretlen, s a kukoricaszár is többhelyütt vár még betakarításra.

a versenyfelhívás nyomán indult őszi munkaverseny a betakarítás végeztével sem fejeződik be, ugyanis a verseny utolsó szakaszának legfontosabb feladata, az őszi mélyszántás részben még hátra van. az őszi szántásra kijelölt területeknek eddig 66.5 százalékán fejezték be ezt a rendkívül fontos talajmunkát, amelyben szolnok, győr-sopron, békés és heves megye jár az élen. a következő időszakban különösen komárom, fejér, baranya és pest megyében kell gyorsítani az őszi mélyszántás ütemét.

/mti/

---

bb 51. ankét a fővárosban összegyűlő szemét és hulladék eltávolításáról

t ms/gk/m/sr

1961. december 7.

az országos közegészségügyi intézet és a fővárosi tanács városrendezési és építési osztálya évek óta együttműködik a fővárosi telepélegészségügyi kérdéseinek megoldásában. csütörtökön az országos közegészségügyi intézet nagy előadótermében kétnapos ankét kezdődött, amelyen a közegészségügyi és városrendezési szakemberek megvitatták, hogyan lehetne rendezni a fővárosban összegyűlő szemét és hulladék kezelését.

/folyt.köv./
17.35

- 30 -

bb 51. /ankét a ... 1. folyt./ m

ez a kérdés világszerűen egyre növekvő sullyat jelentkezik. budapestben például évente egymillió köbméter háziszemet összegyűjtéséről, elszállításáról és elhelyezéséről kell gondoskodnia a köztisztasági vállalatnak és az is jellemző, hogy a folyton növekvő szállítási távolságok miatt folyamatosan nő az egy köbméterre eső kezelési költség is. ez 1955-ban 29 forintot, 1956-ban 31 forintot, 1960-ban már 53 forintot tett ki. a fővárosban működő ipari vállalatok további egymillió köbméter ipari hulladék elhelyezéséről gondoskodnak évente.

a kérdés végleges megoldása jelentős beruházásokat igényel, amelyek ésszerű felhasználását csak megfelelő kutatási anyag birtokában lehet megtervezni.

a csütörtöki tanácskozást dr. bakács tiber, az országos közegészségügyi intézet főigazgatója nyitotta meg, majd dr. fehér gyula, az országos közegészségügyi intézet osztályvezetője foglalta össze a kérdés megoldására vonatkozó tudományos vizsgálatok eredményeit és a külföldi tapasztalatokat. rámutatott, hogy a szemét eltávolítása elsősorban közegészségügyi és köztisztasági feladat, kétségtelenül nagyon fontos, hogy a szemét eltávolítása gazdaságos módszerekkel történjék és szem előtt kell tartani a felhasználástól várható népgazdasági hasznot is, a legelső követelmény mégis, hogy a lakosságot megóvjuk az esetleges egészségügyi ártalmaktól. míg a szemét elszállítása tekintetében világszerűen azonos vélemények alakultak ki, erősen különböznek a feladatok a végleges elhelyezés tekintetében. ezt a kérdést ugyanis erősen befolyásolja a szemét összetétele, amely időszakonként ingadozik.

náray dezső, a köztisztasági vállalat nyugalmazott igazgatója a szeméttel történő talajfertőtlenítésről beszélt, nasszályi lászló mérnök pedig a szemétegetés kérdését világította meg. többek között elmondotta, hogy legutóbb bécsben 240 millió schilling beruházással építettek szemétegetőt. a budapesti viszonyokat figyelembe véve több külföldi nagyvárossal történt összehasonlítás alapján mintegy 500 millió forintot igényelne egy korszerű szemétegető felállítás. dr. tercs istván, a kertészeti kutató intézet tudományos munkatársa a szemét komposztálásáról és ezzel kapcsolatos mezőgazdasági felhasználásáról szólva megemlítette, hogy a szemétben végbemenő biokémiai folyamatok hőenergiája kedvezően felhasználható a melegágyakban. /folyt.köv./

17.45

- 31 -

1709
Kovács

bb 51. /ankét a ... 2. folyt./ m

Állásy Béla, a budai tervezőmérnöke városrendezési szempontból foglalkozott a személtelhelyezéssel és ártalmatlanná tételével. Remélte, hogy a városrendezési adottságok figyelembevételével mindig azt a megoldást kell alkalmazni, ami a minimumra csökkenti az elszállítandó személt mennyiségét és a szállítási távolságot.

az előadásokat számos hozzászólás követte.

/mll/

---

bb 52. az üzletek karácsony előtti nyitvatartásának rendje

k ta./tm/m/vg

1961. december 7.

A lakosság ünnepek előtti zavartalan áruellátásának biztosítása érdekében a nyílt árusítási üzletek nyitvatartását a következők szerint szabályozták:

a fővárosban, a megyeszékhelyeken és a megyei jogú városokban:

1961. december 16-án, szombaton az étel- és italüzletek, csarnokok és piacok az édesség-, és dohányboltok, a szokásos szombati nyitvatartási rend szerint árusítanak. a főútvonalakon a közlekedési gócpontokban és a külső kerületek kereskedelmi központjában levő iparcikk-üzletek és áruházak 18 óráig tartanak nyitva. a vendéglátó-egységek a szombati nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

1961. december 17-én, ezüst-vasárnap, a főútvonalakon a közlekedési gócpontokban és a külső kerületek kereskedelmi központjában levő összes iparcikk-üzletek, könyvesboltok, és áruházak délután 10 órától 18 óráig tartanak nyitva. a vasárnap is árusító étel- és italüzletek a szokásos ideig, az édességboltok reggel 9 órától legalább 20 óráig, a dohányboltok a vasárnapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek. a csarnokok és piacok egész nap zárva tartanak. a vendéglátóipari egységek a vasárnap szokásos időben várják a vendégeket.

/folyt.köv./
17.54

- 32 -

bb 52. /az üzletek ... 1. folyt./ m

1961. december 23-án, szombaton a hús-, hal-, vad-, baromfi-, fűszer-, csomagolt, pék-, tej-, zöldség- és gyümölcsboltok, reggel 6 órától 7 óráig, a később nyitó egyszakos étel- és italüzletek reggel 7 órától a szokásos ideig, de legalább 9 óráig tartanak nyitva. a kétnyakos hús- és étel- és italüzletek, valamint a csarnokok és piacok az édesség-, és dohányboltok szombati nyitvatartási rend szerint üzemelnek. a főútvonalakon a közlekedési gócpontokban és a külső kerületek kereskedelmi központjában levő összes iparcikk-üzletek és könyvesboltok, valamint az áruházak, 19 óráig tartanak nyitva. a vendéglátóipari egységekre a szombati nyitvatartási rend érvényes.

1961. december 24-én, arany-vasárnap, az összes étel- és italüzletek, csarnokok és piacok, 8-tól 16 óráig, az édesség- és dohányboltok reggel 9 órától 16 óráig árusítanak. a vendéglátóipari egységek 20 óráig üzemelnek. kivételt képeznek a pályaudvarok környékén és a főútvonalakon levő éttermek, melyek az igényeknek megfelelően tovább tartanak nyitva.

1961. december 25-én, hétfőn az étel- és italüzletek, könyvesboltok, áruházak, valamint a csarnokok és piacok zárva tartanak. a dohány- és édességboltok a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva. a vendéglátóipari egységek a szombati nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

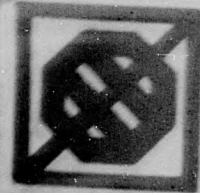
1961. december 26-án, kedden a vasárnap árusító étel- és italüzletek a szokásos vasárnapi nyitvatartási rend szerint árusítanak. az egyéb étel- és italüzletek, csarnokok és piacok zárva lesznek. a dohány-, és édességboltok a vasárnap szokásos ideig tartanak nyitva. az iparcikk-üzletek, könyvesboltok és áruházak zárva tartanak, a vendéglátóipari egységek pedig a vasárnapi nyitvatartási rend szerint üzemelnek.

/mll/

18.02

- 33 -

bb 53. a vér kutatóinak háromnapos tanácskozása - megkezdődtek a haematológiai napok

t ms/j/m/sr

1961. december 7.

a haematológiának, a vér sejtjes elemeivel foglalkozó tudományának a jelentősége egyre növekszik, a vér ugyanis, amely a szervezetben minden sejthez eljut, élénken reagál a külső és belső környezet hatásaira. minden betegséget a vérsejtek elváltozásai kísérnek. a modern tudományos módszerek segítségével a rég ismert vérsejtszerkezeti betegségekről, mint a vérszegénység különböző formáiról és a fehérvérüsről is új ismereteket szereztünk, amelyek új irányt mutatnak e betegségek gyógyításában is.

ezért választotta az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének belgyógyász szakcsoportja ezévi naggyűlésének témájául a haematológia kérdéseit, és a naggyűlést haematológiai napok címen rendezte meg. a háromnapos tudományos ülésnek csütörtökön kezdődött a magyar tudományos akadémián. a tanácskozást nagy érdeklődés előzte meg, a hazai haematológusokon kívül számos külföldi vendég is érkezett a konferenciára bulgáriából, lengyelországból, a német demokratikus köztársaságból és a német szövetségi köztársaságból, ismert nevű professzorok és intézetvezetők.

a tanácskozás plenáris üléssel kezdődött, amelyen dr. barta imre, a pécsi orvostudományi egyetem belgyógyász-professzora a csontvelő hajsztálér rendszerének jelentősége a vérképzésben címmel, t. tempka, krakkói professzor a csont és a vérképző szervek megbetegedései között összefüggésekről, dr. haranghy lászló, akadémiai levelező tag az öregkori gümőkórral kapcsolatos lép- és csontvelő elváltozásokról, dr. bernát iván orvos- ezredes vashiányos gégeszeti megbetegedésekről, dr. hollán zsuzsa, az országos vérellátó szolgálat központi kutató intézetének igazgató-főorvosa a vérsejt-rendszer idegi szabályozásáról, dr. gráf ferenc, a budapesti orvostudományi egyetem 2-es számú klinikájának docense a vörös vérsejtképzés idegi szabályozásáról, dr. kelemen endre, az orvostovábbképző intézet adjunktusa pedig a lép és a vérképzés kapcsolatairól adott elő.

/folyt.köv./

18,20

- 34 -

bb 53. /a vér ... 1. folyt./ m

a plenáris ülés után a konferencia két szekcióban folytatta tanácskozásait, amelynek főtémái a vérsejt-rendszer szabályozása, a fehérvérüség, a vasanyagcsere, a vérátömlesztés, a vérfehérjék és a véralvadás kérdései. a háromnapos konferencián 75 magyar, illetve külföldi előadás hangzik el.

/mti/

bb 54. ankét a falusi népművelési munka továbbfejlesztéséről zalaegerszegen

vid/hné/m/fm

1961. december 7.

az mszmp zala megyei bizottsága, és a zala megyei tanács csütörtökön ankétot rendezett a megyeszékhelyen a falusi népművelési munka helyzetéről és továbbfejlesztéséről. falusi népművelési munkások, a járási pártbizottságok titkárai, tanácsi és tömegszervezeti vezetők és a tanácsok népművelési munkával foglalkozó dolgozói vettek részt a megbeszélésen. az ankétot résztvevő darabos iván, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára.

/mti/

bb 55. magyar-német barátsági est nyiregynházán

vid/gk/m/fm

1961. december 7.

a hazánkban tartózkodó alfred feischaker, az ndk rádió vezetője csütörtökön nyiregynházára látogatott, ahol a gazdasági, társadalmi és tömegszervezetek képviselőivel találkozott. utána a mezőgazdasági gépjavitó vállalat művelődési termében rendezett magyar-német barátsági esten előadást tartott a német kérdékről.

/mti/

18,30

- 35 -

bb 58. az oktatási reform kérdéseiről tárgyalt az országgyűlési képviselők szabotcs megyei csoportja

vid/hné/m/fm

1961. december 7.

az országgyűlési képviselők szabotcs-szatmár megyei csoportja - berki zoltán elnökletével - csütörtökön ülést tartott nyíregyházán. gulyás emilné, a megyei vb. elnökhelyettesének tájékoztatója alapján az oktatási reform kérdéseiről tárgyaltak. majd megvitatták és elfogadták a jövő évi munkaprogramot.

/mti/

---

bb 60. irodalmi délután a ganz mávag-ban

so/sze/m/fm

1961. december 7.

csütörtökön a ganz-mávag dolgozóinak meghívására meglátogatta az üzemet az írószövetség több tagja és a házában tartózkodó szovjet íróküldöttség. találkoztak az üzem kiváló dolgozóival és műsört adtak a gyár művelődési házában. az irodalmi délután résztvevőit tótn dezső, az írószövetség képviselője mutatta be, majd v. kozsevnyikov regényíró, a znamja című irodalmi folyóirat főszerkesztője tájékoztatta a találkozó résztvevőit a szovjet írók munkájáról.

/mti/

18.48

- 36 -

18.48
18.48

F 07. 1. sz.

bb 56. délszláv nemzetiségi est tótszerdahelyen

vid/hné/m/fm

1961. december 7.

csütörtökön délszláv nemzetiségi estet rendeztek a zala megyei tótszerdahelyen. az esten résztvett oghyenyovics milan, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára, továbbá a megye délszláv községeinek küldöttségei. az esten oghyenyovics milan mondott beszédet, amelyet délszláv tanácsokból, dalokból összeállított műsor követett.

/mti/

---

bb 57. brecht-est a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/hné/m/fm

1961. december 7.

a veszprémi vegyipari egyetem kulturális bizottsága csütörtökön az egyetem kamaratermében brecht-estet rendezett. az író munkásságát szilágyi albert, a veszprém megyei petőfi színház igazgatója méltatta, majd a veszprémi egyetemi színpad nagy sikerrel mutatta be brecht: lucullus a bírák előtt című egyfelvonásos játékát.

/mti/

---

bb 59. időjárásjelentés

tu/m

1961. december 7.

a meteorológiai intézet jelenti december 7-én, csütörtökön 13 órakor:

a hideg idő tovább tart

várható időjárás péntek estig: felhős idő, többhelyen újabb esővel, hóval. északon északi, északkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 1-4 fok között.

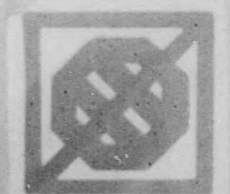
/mti/

18.37

- 37 -

18.37

bb 61. sadoveanu-émlékműsor az egyetemi színpadon

t s/lm/m/fm

1961. december 7.

a kulturális kapcsolatok intézete és az erdvős loránd tudományegyetem román tanszéke csütörtökön az egyetemi színpadon műsoros esten emlékezett meg a nemrég elhunyt nagy román íróról, sadoveanuról. az esten megjelent köpeczi béla a kiadói főigazgatóság vezetője, továbbá a kulturális kapcsolatok intézete, a művelődésügyi minisztérium és a külügyminisztérium több munkatársa. jelen volt vasile moldovan, a román népköltársaság nagykövetségének kulturális tanácsosa, és a magyarországon tartózkodó silvian iosifescu román irodalomtörténész és kritikus is. pálfy endre egyetemi tanár méltatta sadoveanu munkásságát, majd művészi műsor kövekezett.

/mti/

---

bb 62. vasutas kisz-titkárok a csillebérci uttó táborban

lmé/m

1961. december 7.

a kisz központi bizottsága, valamint a kpm 1. vasuti főosztály közös rendezésében ötnapos vezetőképző tanfolyamon vesznek részt a csillebérci uttó táborban a vasutas kisz-titkárok. csütörtökön délután németh józsef miniszterhelyettes, a máv vezérigazgatója, a második ötéves tervben a vasut előtt álló feladatokról, majd szabó antal, a vasutas szakszervezet főtitkára a szakszervezet és a kisz kapcsolatáról tájékoztatta a tanfolyamon részvevő 240 vasutas kisz titkért.

/mti/

---

bb 63. lengyel ifjúsági vezetők magyarországi tanulmányutja

t szh/sze/m/fm

1961. december 7.

w. krauze, a lengyel diákszövetség alelnöke vezetésével öttagú lengyel ifjúsági delegáció tartózkodik magyarországon a kisz központi bizottságnak vendégeként.

/folyt.köv./

19.15

- 38 -

F 27 120
bb 63. /lengyel ifjúsági ... 1. folyt./ m

a lengyel ifjúsági vezetők tanulmányozzák a magyar főiskolai hallgatók helyzetét, a főiskolai kisz-szervezetek munkáját és szombaton utaznak el magyarországról.

élményeiről csütörtökön sajtótájékoztatót számoltak be. s többek között ismertették a lengyelországi diákszervezetek munkáját a lengyel diák-klubok életét. mint mondták, lengyelország csaknem valamennyi főiskolájában működik kisebb-nagyobb klub, ahol a diákok közös problémáikat megvitathatják, együtt szórakozhatnak. ezenkívül 36 nagy központi klub van, ahol a diákok összejövetelket tarthatnak, szórakozhatnak. a klubok felszerelését az egyetemek, főiskolák adták, s a diákok jelentős társadalmi munkával járultak hozzá a klubhelyiségek megnyitásához.

/mti/

---

v

bb 64. bemutató a petőfi színházban

t v/tm/m/

1961. december 7.

a petőfi színházban csütörtökön este bemutatták mándi iván mélyviz című-uj zenés drámáját. a darabot - amelyet szinetár miklós rendezett - a bemutató közönsége tapssal fogadta.

/mti/

20.03

2014

[Handwritten signature]

- 39 -

bb 65. Kádár János és Kállai Gyula látogatása a magyar tudományos akadémián

l ms/tr/n/

1961. december 7.

Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, Kállai Gyula a minisztertanács elnökhelyettese, az MSZMP politikai bizottságának tagjai és Orbán László, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője csütörtökön látogatást tettek a magyar tudományos akadémián. A vendégeket - a betegsége miatt akadályozott Rusznyák István elnök távollétében - Ligeti Lajos alelnök üdvözölte. A baráti találkozón jelen voltak az akadémia vezetői, az elnökség tagjai és számos akadémikus.

Endei Ferencnek, az akadémia főtitkárának bevezetője után a jelentésvők közvetlen hangú eszmecsereét folytatták a tudományos élet időszerű kérdéseiről. A beszélgetés során Kádár János, az akadémikusok kérésére tájékoztatót adott a Szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusáról, a bel- és a külpolitika egyes kérdéseiről.

/mti/

20.24

-40-

2018 *[Handwritten signature]*

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

U T U I H I R E K

1961. december 8.

bb 1. sehtyer: Puskin száműzetésben című operájának magyarországi bemutatója a rádióban

1 fo/lm/m/sr

1961. december 8.

A magyar rádióban december 13-án hangzik el Magyarországon először sehtyer: Puskin száműzetésben című egyfelvonásos operája. Ösbemutatója 1958-ban a moszkvai televízióban volt.

Az opera cselekménye 1817-1826 között játszódik. Puskin haladó szellemi verseiért és a dekabristákkal való kapcsolatai miatt fiatalon száműzetésre ítélték. Bárhova is vezette puskin a cári önkény, még a száműzetés viszonyosságai sem törték meg, ellenkezőleg, megértették benne a költőt.

A magyar rádióhallgatók az operát a moszkvai rádió és televízió ének- és zenekarának előadásában, algisz zsurajtisz vezényletével hallgathatják.

/mti/

---

bb 2. majdnem másfél kilométernyi kolbász és hurka fogyott el eddig az idei disznótoros turákon

1 tz/gg/m/vg

1961. december 8.

Egyre népszerűbbekké válnak az ibusz disznótoros turái, amelyeknek résztvevői a városnézésre, valamint ipari és mezőgazdasági üzemlátogatásra felhasznált energiájukat egy-egy valódi házi disznótoros ebéden pótolják.

Az idén a kirándulások kezdete óta eltelt nyolc vasárnapon mintegy 2500 fővárosi résztvevője volt a disznótoros turáknak, s az idény végéig előreláthatólag még több mint négyezren vesznek részt ilyen kirándulásokon.

/folyt.köv./

62 *[Handwritten signature]*

- 1 -